

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 116/2020 Z. z. o niektorých opatreniach v oblasti sociálnych služieb v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 152/2020 Z. z.	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy ☒ Materiál legislatívnej povahy ☐ Transpozícia práva EÚ
Termín začiatku a ukončenia PPK	
Predpokladaný termín predloženia na MPK*	
Predpokladaný termín predloženia na Rokovanie vlády SR*	

2. Definícia problému
Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 116/2020 Z. z. o niektorých opatreniach v oblasti sociálnych služieb v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 152/2020 Z. z. (ďalej len „návrh nariadenia“) sa predkladá, vzhľadom na pretrvávajúcu mimoriadnu situáciu vyhlásenú v súvislosti s ochorením COVID-19, v súlade so splnomocňovacím ustanovením § 104a ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 89/2020 Z. z. (ďalej len „zákon“). Návrhom nariadenia sa pri poskytovaní finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby podľa § 77 zákona (ďalej len „FPP“), poskytovaného neverejným poskytovateľom sociálnych služieb v rozsahu pôsobnosti obce a vyššieho územného celku podľa tohto zákona, na rozdiel od doterajšej právnej úpravy novo upravuje odchýlka od zákona pri posudzovaní poskytovania tohto finančného príspevku v plnej výške aj počas neposkytovania pobytovej sociálnej služby viac ako 30 po sebe nasledujúcich dní z dôvodu neprítomnosti prijímateľa sociálnej služby, na ktorého je tento finančný príspevok viazaný (odchýlka od § 75 ods. 15 zákona). Táto novo ustanovená odchýlka sa vzťahuje len na dobu trvania mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 a zároveň najneskôr do konca rozpočtového roka 2022.
3. Ciele a výsledný stav

Vzhľadom na dlhodobosť trvania mimoriadnej situácie súvisiacej s ochorením COVID-19, mieru zaočkovanosti prijímateľov sociálnych služieb najmä v zariadeniach podmienených odkázanosťou, ako aj všetkých občanov SR proti ochoreniu COVID-19, ako aj v súvislosti s ďalšími opatreniami prijímanými za účelom zabránenia šírenia tohto ochorenia v zariadeniach sociálnych služieb a pri pretrvávajúcom reálnom dopyte cieľových skupín osôb po poskytovaní sociálnych služieb v zariadeniach, nie je účelné a efektívne naďalej zotrvávať na doterajšej právnej úprave a rozsahu a úrovni odchýlky od posudzovania neprítomnosti prijímateľov sociálnej služby v zariadení, a s tým súvisiacej redukcii povinnosti poskytovateľov vrátiť pomernú časť vyplateného FPP za faktické neposkytovanie sociálnej služby nad ustanovený tolerovaný časový rozsah.

Účelom návrhu nariadenia je teda reagovať na vývoj šírenia ochorenia COVID- 19 a jeho reálny a preukázateľný vplyv na neprítomnosť prijímateľov sociálnej služby v zariadení uplynutím času, najmä minimalizovať a zadresniť odchýlky od posudzovania tejto neprítomnosti v zariadení na účely trvania nároku na poskytovanie FPP v plnej výške, a to novo vzhľadom na konkrétne podmienky v konkrétnom zariadení.

Návrh nariadenia

- odstraňuje odchýlku od zákona - odlišné posudzovanie neprítomnosti prijímateľov sociálnej služby pri pobytovej sociálnej službe v zariadení, na ktorých sa ku dňu vyhlásenia mimoriadnej situácie (k 12.03.2020) poskytovala sociálna služba na základe uzatvorenej zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, t.j. aj na tieto miesta sa bude vzťahovať § 75 ods. 15 zákona („tolerovaná neprítomnosť prijímateľa sociálnej služby v zariadení najviac 30 po sebe nasledujúcich dní bez jej vplyvu na výšku poskytovaného FPP),

- odstraňuje odchýlku od zákona - odlišné posudzovanie podmienok poskytovania FPP pri ambulantnej sociálnej službe v zariadení, t.j. na týchto miestach, na ktorých sa ku dňu vyhlásenia mimoriadnej situácie (k 12.03.2020) poskytovala sociálna služba na základe uzatvorenej zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, ak poskytovateľ tejto sociálnej služby prostredníctvom svojich zamestnancov poskytuje sociálnu službu v domácom prostredí prijímateľa sociálnej služby alebo poskytuje týmito zamestnancami sociálne poradenstvo, pomoc pri zabezpečení nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb alebo pomoc pri nevyhnutných úkonoch sebaobsluhy fyzickej osobe v dôchodkovom veku alebo s ťažkým zdravotným postihnutím

- novo sa ustanovuje odchýlka od zákona (§ 75 ods. 15 zákona) pri tzv. tolerovanej neprítomnosti prijímateľov sociálnej služby v zariadení, bez jej vplyvu na trvanie nároku na poskytovanie FPP, ktorá bude viazaná na v konkrétnom zariadení preukázaný dôvod neprítomnosti prijímateľa sociálnej služby, ktorý súvisí s výskytom a šírením ochorenia COVID- 19 v tomto konkrétnom zariadení a zároveň sa prejaví v preukázateľnom náraste počtu dní neprítomnosti prijímateľov sociálnej služby alebo neobsadených miest, ktorý súvisí s výskytom a šírením ochorenia COVID- 19 v tomto konkrétnom zariadení. Takto koncipovaná odchýlka predstavuje „určitú čiastočnú kompenzáciu“ zohľadňujúcu v rámci podmienok zúčtovania vyplateného finančného príspevku zvýšené náklady a výpadky príjmov z platenia úhrady za poskytovanú sociálnu službu vzniknuté v dôsledku preukázateľného výskytu a šírenia ochorenia COVID- 19 v konkrétnom zariadení a jeho preukázaného vplyvu na nárast počtu dní neprítomnosti prijímateľov sociálnej služby v zariadení, resp. neobsadených miest v tomto zariadení.

Legitímnym dôvodom na ustanovenie tejto „odchýlky“- je objektívna prekážka spočívajúca v dôsledkoch mimoriadnej situácie na reálnu možnosť „zazmluvňovania neobsadených miest“, ktorou je v konkrétnom zariadení preukázaný výskyt a šírenie ochorenia COVID- 19, a to u prijímateľov sociálnej služby v zariadení alebo u zamestnancov v zariadení. V rámci kapacity zariadenia je totiž potrebné napr. vyčlenenie priestorov obytných miestností na nevyhnutné preventívne oddelenie od ostatných prijímateľov sociálnej služby, ako aj priestorov obytných

miestností na izoláciu prijímateľa sociálnej služby z dôvodu ochorenia COVID-19, v rámci personálneho zabezpečenia poskytovanej sociálnej služby v zariadení je totiž prechodné reálne zníženie disponibilného personálu zabezpečujúceho nevyhnutnú „obslužnosť“ prijímateľov sociálnej služby, neprejavovanie záujmu o reálne začatie poskytovania sociálnej služby v zariadení s nariadenými karanténymi opatreniami.

Právnou úpravou v návrhu nariadenia sa zabezpečí adresnosť, efektívnosť a účelnosť vynakladaných prostriedkov z rozpočtu obce a rozpočtu vyššieho územného celku na spolufinancovanie sociálnych služieb poskytovaním FPP, a to s prihliadnutím na reálnu nemožnosť konkrétnych poskytovateľov sociálnych služieb obsadiť miesta v konkrétnych podmienkach nimi prevádzkovaných zariadení, vyvolanú reálnym výskytom a šírením ochorenia COVID- 19 v konkrétnom zariadení.

4. Dotknuté subjekty

Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb na lokálnej i regionálnej úrovni, obce, vyššie územné celky

5. Alternatívne riešenia

Alternatívne riešenia neboli posudzované.

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov? ☐ Áno ☒ Nie

7. Transpozícia práva EÚ

Nejedná sa o transpozíciu práva EÚ.

8. Preskúmanie účelnosti**

Bez skúmania.

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** nepovinné

9. Vplyvy navrhovaného materiálu

Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	Negatívne
	☒ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Sociálne vplyvy	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na informatizáciu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby pre občana z toho vplyvy služieb verejnej správy na občana vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky
Právnou úpravou v návrhu nariadenia sa zabezpečí adresnosť, efektívnosť a účelnosť vynakladaných prostriedkov z rozpočtu obce a rozpočtu vyššieho územného celku na spolufinancovanie sociálnych služieb poskytovaním FPP, a to s prihliadnutím na reálnu nemožnosť konkrétnych poskytovateľov sociálnych služieb obsadiť miesta v konkrétnych podmienkach nimi prevádzkovaných zariadení, vyvolanú reálnym výskytom a šírením ochorenia COVID- 19 v konkrétnom zariadení. Návrh nariadenia v súlade s doložkou vybraných vplyvov bude mať vplyv na rozpočet obce a rozpočet vyššieho územného celku, nebude mať vplyv na životné prostredie, ani vplyv na informatizáciu, podnikateľské prostredie, na manželstvo, rodičovstvo a rodinu a ani vplyv na služby verejnej správy pre občana. Pozitívne sociálne vplyvy sa očakávajú v oblasti zvyšovania dostupnosti a udržateľnosti sociálnych služieb v zariadeniach s pobytovou formou sociálnej služby pre fyzické osoby, ktoré sú na tieto sociálne služby odkázané, a to v dôsledku stimulácie poskytovateľov sociálnych služieb k uzatváraniu zmlúv o poskytovaní sociálnej služby (uspokojovanie reálneho dopytu po sociálnej službe a koncipovanie zmluvných podmienok vrátane úhrady, resp. ceny za poskytovanú sociálnu službu, ktorá bude stimulovať fyzické osoby odkázané na sociálnu službu k výberu konkrétneho poskytovateľa v konkurenčnom prostredí), a to sprísnením podmienok v návrhu nariadenia oproti doterajšej úprave v doterajšom nariadení na tolerovanú neprítomnosť, resp. neobsadenosť miest v zariadení s pobytovou formou sociálnej služby bez jej vplyvu na trvanie nároku na FPP z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku viazaného na prijímateľa sociálnej služby na týchto miestach (spolufinancovanie sociálnej služby poskytovanej na týchto miestach).
11. Kontakt na spracovateľa
PhDr. Miroslav Cangár PhD., riaditeľ odboru sociálnych služieb, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, miroslav.cangar@employment.gov.sk
12. Zdroje
Rezortné štatistické výkazníctvo o sociálnych službách, Register poskytovateľov sociálnych služieb,
13. Stanovisko Komisie pre posudzovanie vybraných vplyvov z PPK